

1. Tantárgyelem neve:	Környezetismeret tantárgy-pedagógia	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa:		gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők: témakidolgozás, prezentáció			
A számonkérés módja:		gyakorlati jegy	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek:			
Tantárgyelem-leírás:			
A környezeti nevelés, a fenntarthatóságra nevelés általános és óvodai jellemzőinek megismeréséhez: - Az óvodai környezeti nevelés módszertana, tárgya, célja, feladatai. - A környezeti nevelés előzményei és jellemzői: „környezeti nevelés” a 19. században, „környezeti nevelés” a 20. században, napjaink környezeti nevelésének jellemzői, tartalma. - A fenntarthatóságra nevelés pedagógiai tartalma. - Az óvodai nevelés országos alapprogramjának elemzése a környezeti nevelés szempontjából. - Az óvodai környezeti nevelés kapcsolata az óvodai élet tevékenységformáival: játék, munka jellegű tevékenységek; tanulás; mozgás; a verselés, mesélés; az ének, zene, énekes játék, gyermektánc; a rajzolás, mintázás, kézi munka; a külső világ tevékeny megismerése. Az óvodai környezeti nevelés folyamatának módszertani kérdései, a korszerű környezeti nevelő munka elemei az óvodás gyermekek környezettudatos magatartásának alakításában: - Az óvodai környezeti nevelés folyamatában történő tanulás jellemzői. - Az óvodai környezeti nevelés folyamatában történő tanulás alapelvei, törvényszerűségei, a tudományosság, az érthetőség, a motiválás, a tudatosság és aktivitás, a tartósság, szilárdság, a fokozatosság, a szemléletesség, a differenciálás, a visszacsatolás, a megerősítés, az élet közelség, a rendszeresség, a játékosság elve. - Az óvodai környezeti nevelés módszerei: a módszer fogalma, kiválasztásának szempontjai, a környezeti nevelés módszereinek felosztása. - Az óvodai környezeti nevelés eszközei: az eszközökkel kapcsolatos követelmények, az eszközök kiválasztásának szempontjai, az eszközök csoportosítása. - Az óvodai környezeti nevelés szervezeti kerete, szervezeti formái, szervezési módjai, felépítése és a fejlesztés (foglalkozás) típusa, tartalma: szervezeti keretek, szervezeti forma, szervezési módok, munkaformák, a fejlesztés (foglalkozás) típusa, a fejlesztés (foglalkozás) tartalma, az ünnep (hagyományos és óvodai ünnepek, zöld ünnepek). - Az óvodai környezeti nevelés helyszínei: az óvodapedagógus feladatai a helyszíni foglalkozások szervezésében, helyszínek, a természetes és mesterséges fás és fátlan társulások, állatkert, vadaspark, múzeumok, a műemlékek, az épített környezet. - Felkészülés az óvodai környezeti nevelőmunkára: folyamatos, állandó felkészülés, felkészítés egy alkalomra, konkrét foglalkozásra, a tervezet felépítése. - Az óvodai környezeti nevelés feladatainak megvalósításához szükséges készségek és képességek. - Egy-egy tervezet készítése a külső világ tevékeny megismerésének természeti és társadalmi témaköreiből. Az óvodás gyermek szükséges közlekedési alapismeretek: - Közlekedési alapismeretek: a gyalogos közlekedés szabályai, közlekedés járműveken, közlekedési képességek fejlesztésének feladatai, a szabályos és balesetmentes közlekedésre nevelés speciális lehetőségei a környezeti nevelés folyamatában, a különböző tevékenységi formákban. - A közlekedési alapismeretek elsajátításához és elsajátíttatásához szükséges készségek és képességek.			

Fajismereti beszámolók

Margitszigeten történő séta során növény- és állat felismerési gyakorlat.

Természetbúvár megadott számaiból a szaktanárral egyeztetett cikkek feldolgozása.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Kanczler Gyuláné; Bihariné dr. Krekó Ilona; Légler Judit; Bauer Zita; Vitályos Gábor Áron (2018): Növény- és állatismeret az ELTE TÓK hallgatóinak. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, ISBN: 978-963-284-952-2.
2. Dr. Vitályos Gábor Áron (2019, szerk.): Az óvodai környezeti nevelés módszertana. ELTE TÓFK, Budapest.
3. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja 2012.

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Labanc Györgyi (2004): Óvodások környezeti nevelése. Réce füzetek. 5. Alapítvány a Magyarországi Környezeti Nevelésért, Budapest.
2. Vásárhelyi T.–Victor A. (2010, szerk.): Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia – alapvetés –Magyar Környezeti Nevelés Egyesület, Budapest.

TUDÁS

A hallgató:

- rendelkezik azokkal a korszerű, elméletileg megalapozott általános természeti földrajzi és biológiai ismeretekkel, amelyek birtokában alkalmasak a 3-7 éves gyermekek környezeti nevelésére, a környezet (természettudományos módon való) megismeréséhez szükséges készségek és képességek eredményes fejlesztésére;
- a környezeti neveléshez, a fenntarthatóságra neveléshez szükséges, elméleti és gyakorlati ismeretekkel rendelkezik, felismeri környezetének összefüggéseit;
- ismeri az Óvodai nevelés országos alapprogramjában megjelenő környezeti nevelési tartalmakat; ismeri a környezeti neveléshez és fenntarthatóságra neveléshez kapcsolódó fogalmakat,
- ismeri a környezet megismeréséhez szükséges képességek, készségek fejlesztésnek helyszíneit, a fejlesztés alapelveit, feltételeit, módszertani eljárásait és ezek alkalmazásának lehetőségeit az óvodai környezeti nevelésben;
- ismeri az óvodai környezeti nevelés kapcsolatát az óvodai élet egyes tevékenységformáival;
- ismeri az óvodai környezeti nevelés során alkalmazott munkaformákat és eszközöket;
- alapvető ismeretekkel rendelkezik a természetes fás társulások élőlényekkel kapcsolatban,
- ismeri a gyalogos közlekedés szabályait, a közlekedési képességek fejlesztésének feladatait, a szabályos és balesetmentes közlekedésre nevelés speciális lehetőségeit a környezeti nevelés folyamatában, a különböző tevékenységi formákban;
- tudatában van az óvodai környezeti nevelés alapozó jellegével.

KÉPESSÉG

A hallgató képes

- a 3-7 éves korosztály fenntarthatóságra nevelési feladatainak megoldására;
- a környezeti nevelés folyamatának, tevékenységeinek tervezésére és szervezésére;
- a tevékenységi formák közötti kapcsolat megteremtésére, az interdiszciplináris megközelítésre;
- a gyermekek azon készségeinek, képességeinek fejlesztésére, amelyek szükségesek számukra az iskolai természettudományos ismeretek elsajátításához;
- a sajátos nevelési igényű és a speciális bánásmódot igénylő gyermekek fejlesztésére.
- a szülők holisztikus, valamint környezetgondos szemléletmódjának formálására, a szülők pozitív környezeti attitűdjének alakítására;
- a környezetre vonatkozó egyszerű megfigyelések végzésére, tervezésére, szervezésére és lebonyolítására, a tapasztalatok szakszerű értelmezésére és megfogalmazására;
- megszerzett ismereteinek az óvodás gyermekek számára való érthető közvetítésére;
- hazánk jellegzetes növény-, és állatfajainak felismerésére és jellemzésére.

ATTITÚD

- A környezet megismerése közben formálódik a hallgató környezethez fűződő pozitív viszonya, megfelelő magatartása, belsővé teszi annak értékeit.
- Fontosnak tekinti a kisgyermek segítését környezetük minél jobb megismerésében.

AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hallgató

- együttműködik társaival, tiszteletben tartja mások munkáját;
- fontosnak tartja a differenciált nevelés alapelveit, a természettudományos képességfejlesztés folyamatában
- eredményesen tudja az adott gyermekközösség és az egyéni fejlesztés által kívánt módon alkalmazni azokat.
- fontosnak tekinti a kisgyermek segítését környezetük minél jobb megismerésében, környezettudatos magatartásának fejlesztésében.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Bauer Zita	Beosztás:	mestertanár
Tudományos fokozat:			